

2° het artikel wordt aangevuld met de bepalingen onder 9° en 10°, luidende:

« 9° onderling akkoord;

10° voor de arbeidsovereenkomsten gesloten voor onbepaalde duur, door de wil van een der partijen, tegen een opzeg met een termijn die minstens zeven dagen bedraagt. De zeeman kan een kortere opzeg dan de minimale opzeg geven zonder bestraft te worden wanneer hij ertoe gebracht wordt omwille van humanitaire redenen, noodtoestand of andere omstandigheden die de Koning mag bepalen als grond voor een beëindiging van de arbeidsbetrekking met een kortere opzegtermijn of zelfs zonder opzeg. ».

Art. 75. In artikel 73 van dezelfde wet worden de woorden "de werkgever," ingevoegd tussen de woorden "samenwerking tussen" en de woorden "de reder of".

Art. 76. In artikel 74 van dezelfde wet wordt het woord "reder" vervangen door het woord "werkgever".

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 15 mei 2014.

FILIP

Van Koningswege :

De Eerste Minister,
E. DI RUPO

De Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen,
Mevr. J. MILQUET

De Minister van Sociale Zaken,
Mevr. L. ONKELINX

De Minister van Werk,
Mevr. M. DE CONINCK

De Minister van Financiën,
K. GEENS

De Staatssecretaris voor Energie,
M. WATHELET

De Staatssecretaris voor Sociale Zaken,
Ph. COURARD

Met 's Lands zegel gezegd :
De Minister van Justitie,
Mevr. A. TURTELBOOM

Nota

(1) Kamer van volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be)

Stukken : 53 3479

Integraal verslag : 22 april 2014.

Senaat (www.senate.be)

Stukken : 5-2865

Handelingen van de Senaat : 24 april 2014.

2° l'article est complété par les 9° et 10° rédigés comme suit :

« 9° accord mutuel;

10° pour les contrats conclus à durée indéterminée, par la volonté de l'une des parties, moyennant un préavis d'une durée qui ne peut être inférieure à sept jours. Le marin peut donner un préavis plus court que le préavis minimum sans en être pénalisé lorsqu'il est amené à le faire pour des raisons d'humanité, l'urgence ou d'autres circonstances que le Roi peut déterminer, comme base de justification de la cessation de la relation d'emploi à plus bref délai, voire sans préavis. ».

Art. 75. Dans l'article 73 de la même loi, les mots "l'employeur," sont insérés entre les mots "professionnelle entre" et les mots "l'armateur ou".

Art. 76. Dans l'article 74 de la même loi, le mot "armateur" est remplacé par le mot "employeur".

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 15 mai 2014.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Premier Ministre,
E. DI RUPO

Le Ministre de l'Intérieur et de l'Egalité des Chances,
Mme J. MILQUET

Le Ministre des Affaires sociales,
Mme L. ONKELINX

Le Ministre de l'Emploi,
Mme M. DE CONINCK

Le Ministre des Finances,
K. GEENS

Le Secrétaire d'Etat à l'Energie,
M. WATHELET

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales,
Ph. COURARD

Scellé du sceau de l'Etat :
Le Ministre de la Justice,
Mme A. TURTELBOOM

Nota

(1) Chambre des représentants (www.lachambre.be)

Documents : 53 3479

Compte rendu intégral : 22 avril 2014.

Sénat (www.senate.be)

Documents : 5-2865

Annales du Sénat : 24 avril 2014.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

[C - 2014/15082]

28 FEBRUARI 2014. — Wet houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en Montenegro, opgemaakt te Brussel op 9 juni 2010 (1) (2)

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2. De Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en Montenegro, opgemaakt te Brussel op 9 juni 2010, zal volkomen gevoelig hebben.

SERVICE PUBLIC FEDERAL AFFAIRES ETRANGERES, COMMERCE EXTERIEUR ET COOPERATION AU DEVELOPPEMENT

[C - 2014/15082]

28 FEVRIER 2014. — Loi portant assentiment à la Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et le Monténégro, faite à Bruxelles le 9 juin 2010 (1) (2)

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2. La Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et le Monténégro, faite à Bruxelles le 9 juin 2010, sortira son plein et entier effet.

Art. 3. De wijzigingen van de bepalingen van de artikelen 7 tot 10 van de Overeenkomst, voorzien in artikel 11 van de Overeenkomst, zullen volkomen gevelg hebben.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Land zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 28 februari 2014.

FILIP

Van Koningswege :

De Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken,
D. REYNDERS

De Vice-Eerste Minister en Minister van Pensioenen,
A. DE CROO

De Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken,
Mevr. L. ONKELINX

De Minister van Zelfstandigen,
Mevr. S. LARUELLE

Met 's Lands zegel gezegeld :
De Minister van Justitie,
Mevr. A. TURTELBOOM

Notas

(1) Senaat (www.senate.be) :

Stukken: 5-2246.

Handelingen van de Senaat : 7 november 2013.

Kamer van volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be) :

Stukken: 53-3117.

Integraal verslag: 19 december 2013.

(2) Inwerkingtreding : 1 juni 2014.

**OVEREENKOMST betreffende de sociale zekerheid
tussen het Koninkrijk België en Montenegro**

Het Koninkrijk België

en

Montenegro,

bezield met het verlangen de wederzijdse betrekkingen tussen de beide Staten op het gebied van de sociale zekerheid te regelen, zijn de hierna volgende bepalingen overeengekomen.

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst :

(a) Verstaat men onder de term "Montenegro" : de Staat Montenegro;
Verstaat men onder de term "België" : het Koninkrijk België.

(b) Verstaat men onder de term "onderdaan" :

Voor Montenegro : een persoon van Montenegrijnse nationaliteit;

Voor België : een persoon van Belgische nationaliteit.

(c) Verstaat men onder de term "wetgeving" : de wetten en verordeningen betreffende de sociale zekerheid bedoeld in artikel 2 van deze Overeenkomst.

(d) Verstaat men onder de term "bevoegde autoriteit" :

Voor Montenegro : de Ministeries die, ieder wat hem betreft, belast zijn met de uitvoering van de wetgeving bedoeld in artikel 2, paragraaf 1, van deze Overeenkomst;

Voor België : de Ministers die, ieder wat hem betreft, belast zijn met de uitvoering van de wetgeving bedoeld in artikel 2, paragraaf 1, van deze Overeenkomst.

(e) Verstaat men onder de term "orgaan" : de instelling, de organisatie of de autoriteit die ermee belast is de in artikel 2, paragraaf 1, van deze Overeenkomst bedoelde wetgevingen geheel of gedeeltelijk toe te passen.

Art. 3. Les modifications aux dispositions des articles 7 à 10 de la Convention, prévues à l'article 11 de la Convention, sortiront leur plein et entier effet.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 28 février 2014.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères,
D. REYNDERS

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Pensions,
A. DE CROO

La Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires sociales,
Mme L. ONKELINX

La Ministre des Indépendants,
Mme S. LARUELLE

Scellé du sceau de l'Etat :
La Ministre de la Justice,
Mme A. TURTELBOOM

Notes

(1) Sénat (www.senate.be):

Documents: 5-2246.

Annales du Sénat: 7 novembre 2013.

Chambre des représentants (www.lachambre.be):

Documents: 53-3117.

Compte rendu intégral: 19 décembre 2013.

(2) Entrée en vigueur : 1er juin 2014.

**CONVENTION sur la sécurité sociale
entre le Royaume de Belgique et le Monténégro**

Le Royaume de Belgique

et

le Monténégro,

animés du désir de régler les rapports réciproques entre les deux Etats dans le domaine de la sécurité sociale, sont convenus de ce qui suit.

TITRE 1er

Dispositions générales

Article 1er

Définitions

1. Pour l'application de la présente Convention :

(a) Le terme "Monténégro" désigne : l'Etat du Monténégro;

Le terme "Belgique" désigne : le Royaume de Belgique.

(b) Le terme "ressortissant" désigne :

En ce qui concerne le Monténégro : une personne qui a la nationalité monténégrine;

En ce qui concerne la Belgique : une personne qui a la nationalité belge.

(c) Le terme "législation" désigne : les lois et règlements concernant la sécurité sociale qui sont visés à l'article 2 de la présente Convention.

(d) Le terme "autorité compétente" désigne :

En ce qui concerne le Monténégro : les Ministères chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'application de la législation visée à l'article 2, paragraphe 1er de la présente Convention;

En ce qui concerne la Belgique : les Ministres chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'application de la législation visée à l'article 2, paragraphe 1er de la présente Convention.

(e) Le terme "organisme" désigne : l'institution, l'organisation ou l'autorité chargée d'appliquer, en tout ou en partie, les législations visées à l'article 2, paragraphe 1er de la présente Convention.

(f) Verstaat men onder de term "verzekeringstijdvak" : elke periode die als dusdanig wordt erkend bij de wetgeving onder dewelke dit tijdvak werd vervuld, alsook elke periode die bij deze wetgeving als gelijkgestelde periode wordt erkend.

(g) Verstaat men onder de term "prestatie" : gelijk welke verstrekking of uitkering waarin is voorzien bij de wetgeving van elk van de overeenkomstsluitende Staten, met inbegrip van alle aanvullingen of verhogingen die van toepassing zijn krachtens de wetgevingen bedoeld in artikel 2 van deze Overeenkomst.

(h) Verstaat men onder de term "gezinsbijslag" :

Voor Montenegro : de periodieke uitkeringen toegekend ingevolge de wetgeving van Montenegro;

Voor België : de periodieke uitkeringen toegekend op grond van het aantal kinderen en hun leeftijd, met uitsluiting van alle andere aanvullingen of verhogingen.

(i) Verstaat men onder de term "gezinslid" : iedere persoon die als gezinslid wordt aangemerkt of erkend of als huisgenoot wordt aangeduid ingevolge de wetgeving krachtens dewelke de prestaties worden verleend, of, in het geval bedoeld in artikel 14 van deze Overeenkomst, ingevolge de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan hij woont.

(j) Verstaat men onder de term "nagelaten betrekking" : iedere persoon die als dusdanig wordt aangemerkt of erkend ingevolge de wetgeving krachtens dewelke de prestaties worden verleend.

(k) Verstaat men onder de term "woonplaats" : de normale verblijfplaats.

(l) Verstaat men onder de term "verblijfplaats" : de tijdelijke verblijfplaats.

2. Elke term die niet is gedefinieerd in paragraaf 1 van dit artikel heeft de betekenis die daaraan in de toepasselijke wetgeving wordt gegeven.

Artikel 2

Materiële werkingsfeer

1. Deze Overeenkomst is van toepassing :

- Voor Montenegro, op de wetgevingen betreffende :

- a) de ziekteverzekering;
- b) de pensioenverzekering;
- c) de verzekering voor arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- d) de werkloosheidsvergoeding;
- e) de kinder- en moederschapsbescherming.

- Voor België, op de wetgevingen betreffende :

- a) de ziekte- en moederschapsverzekering van werknemers en zelfstandigen;
- b) de arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- c) de rust- en overlevingspensioenen van werknemers en zelfstandigen;
- d) de invaliditeitsverzekering van werknemers, zeelieden ter koopvaardij en mijnwerkers alsook van zelfstandigen;

e) de gezinsbijslag van werknemers en zelfstandigen;

f) de werkloosheidsverzekering.

2. Deze Overeenkomst is ook van toepassing op alle wetgevende of reglementaire akten die de in paragraaf 1 van dit artikel vermelde wetgevingen zullen wijzigen of aanvullen.

3. Zij is ook van toepassing op de wetgevende of reglementaire akten waarbij de bestaande regelingen tot nieuwe categorieën van gerechtigden uitgebreid zullen worden, indien de overeenkomstsluitende Staat die zijn wetgeving heeft gewijzigd zich daartegen niet verzet; in geval van verzet moet dit binnen een termijn van zes maanden met ingang van de officiële bekendmaking van bedoelde akten aan de andere overeenkomstsluitende Staat betekend worden.

4. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op de wetgevende of reglementaire akten tot dekking van een nieuwe tak van de sociale zekerheid, behalve indien te dien einde tussen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten een akkoord wordt getroffen.

Artikel 3

Persoonlijke werkingsfeer

Behoudens andersluidende bepaling, is deze Overeenkomst van toepassing op de personen op wie de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten van toepassing is of geweest is, alsmede op hun gezinsleden en hun nagelaten betrekkingen.

(f) Le terme "période d'assurance" désigne : toute période reconnue comme telle par la législation sous laquelle cette période a été accomplie, ainsi que toute période assimilée reconnue par cette législation.

(g) Le terme « prestation » désigne : toute prestation en nature ou en espèces prévue par la législation de chacun des Etats contractants y compris tous compléments ou majorations qui sont applicables en vertu des législations visées à l'article 2 de la présente Convention.

(h) Le terme "allocations familiales" désigne :

En ce qui concerne le Monténégro : les prestations périodiques en espèces accordées selon la législation du Monténégro;

En ce qui concerne la Belgique : les prestations périodiques en espèces accordées en fonction du nombre et de l'âge des enfants, à l'exclusion d'autres compléments ou majorations.

(i) Le terme "membre de la famille" désigne : toute personne définie ou admise comme membre de la famille ou désignée comme membre du ménage par la législation au titre de laquelle les prestations sont servies, ou dans le cas visé à l'article 14 de la présente Convention, par la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel elle réside.

(j) Le terme "survivant" désigne : toute personne définie ou admise comme telle par la législation au titre de laquelle les prestations sont servies.

(k) Le terme « résidence » désigne : le séjour habituel.

(l) Le terme « séjour » désigne : le séjour temporaire.

2. Tout terme non défini au paragraphe 1er du présent article a le sens qui lui est attribué par la législation qui s'applique.

Article 2

Champ d'application matériel

1. La présente Convention s'applique :

- en ce qui concerne le Monténégro, aux législations relatives :

- a) à l'assurance maladie;
- b) à l'assurance pension;
- c) à l'assurance accidents du travail et maladies professionnelles;
- d) à l'indemnité en espèces de chômage;
- e) à la protection de l'enfance et maternité;

- en ce qui concerne la Belgique, aux législations relatives :

- a) à l'assurance maladie et maternité des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
- b) aux accidents du travail et aux maladies professionnelles;
- c) aux pensions de retraite et de survie des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
- d) à l'assurance invalidité des travailleurs salariés, des marins de la marine marchande et des ouvriers mineurs ainsi que des travailleurs indépendants;
- e) aux prestations familiales des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
- f) à l'assurance chômage.

2. La présente Convention s'appliquera également à tous les actes législatifs ou réglementaires qui modifieront ou compléteront les législations énumérées au paragraphe 1er du présent article.

3. Elle s'appliquera aux actes législatifs ou réglementaires qui étendront les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires s'il n'y a pas, à cet égard, opposition de l'Etat contractant qui modifie sa législation, notifiée à l'autre Etat contractant dans un délai de six mois à partir de la publication officielle desdits actes.

4. La présente Convention n'est pas applicable aux actes législatifs ou réglementaires instituant une nouvelle branche de sécurité sociale, sauf si un accord intervient à cet effet entre les autorités compétentes des Etats contractants.

Article 3

Champ d'application personnel

Sauf dispositions contraires, la présente Convention s'applique aux personnes qui sont ou qui ont été soumises à la législation de l'un des Etats contractants ainsi qu'aux membres de leur famille et à leurs survivants.

Artikel 4**Gelijke behandeling**

Tenzij er in deze Overeenkomst anders bepaald is, hebben de in artikel 3 van deze Overeenkomst bedoelde personen de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van deze Staat.

Artikel 5**Ontheffing van de bepaling inzake de woonplaats**

1. Tenzij er in deze Overeenkomst anders bepaald is, mogen de uitkeringen wegens ziekte, de prestaties wegens invaliditeit, arbeidsongevallen en beroepsziekten, evenals die inzake rust- en overleving, verworven ingevolge de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten, niet geschorst worden noch verminderd of gewijzigd worden op grond van het feit dat de gerechtigde woont of verblijft op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

2. De uitvoer van de in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde prestaties die verschuldigd zijn krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten, is voor de personen bedoeld in artikel 3 van deze Overeenkomst enkel mogelijk wanneer ze wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

3. De prestaties inzake rust en overleving, arbeidsongevallen beroepsziekten die krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten verschuldigd zijn, worden aan de onderdanen van de andere overeenkomstsluitende Staat die wonen op het grondgebied van een derde Staat uitbetaald onder dezelfde voorwaarden als gold het onderdanen van de eerste overeenkomstsluitende Staat die wonen op het grondgebied van deze derde Staat.

4. Wat Montenegro betreft, zijn de bepalingen van paragraaf 1 en 2 van dit artikel niet van toepassing op het minimumpensioen.

Artikel 6**Verminderings- of schorsingsclausules**

De vermindering- of schorsingsclausules waarin de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten voorziet ingeval van samenloop van een prestatie met andere prestaties van sociale zekerheid of met andere inkomsten of door het feit van de uitoefening van beroepsarbeid, zijn op de rechthebbenden van toepassing zelfs indien het gaat om prestaties die krachtens een regeling van de andere Staat zijn verkregen of om inkomsten verworven of om beroepsarbeid uitgeoefend op het grondgebied van de andere Staat.

Deze bepaling is evenwel niet van toepassing op prestaties inzake invaliditeit, ouderdom en overlijden die zijn vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikelen 27, 29 en 34 van deze Overeenkomst.

TITEL II**Bepalingen betreffende de toepasselijke wetgeving****Artikel 7****Algemene regels**

Onder voorbehoud van artikelen 8 tot 11 van deze Overeenkomst, wordt de toepasselijke wetgeving bepaald overeenkomstig de hierna volgende bepalingen :

a) op de persoon die beroepsarbeid verricht op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing, zelfs indien de werkgever of de onderneming die deze persoon tewerkstelt, woont of gevestigd is op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat;

b) op de persoon die als zelfstandige een beroepsactiviteit uitoefent op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing;

c) op de persoon die deel uitmaakt van het reizend of varend personeel van een onderneming die voor rekening van een derde of voor eigen rekening internationaal vervoer van passagiers of goederen per spoor, over de weg, via de lucht of per binnenscheepvaart verricht en wier zetel gevestigd is op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing.

Artikel 8**Bijzondere regels**

1. De werknemer die, in dienst zijnde van een onderneming die op het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende Staten een vestiging heeft waaronder hij normaal ressorteert, door deze onderneming gedetacheerd wordt naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er een werk voor haar rekening uit te voeren, blijft, samen met zijn hem vergezellende gezinsleden, onder de

Article 4**Egalité de traitement**

A moins qu'il n'en soit autrement disposé dans la présente Convention, les personnes visées à l'article 3 de la présente Convention sont soumises aux obligations et sont admises au bénéfice de la législation de l'Etat contractant dans les mêmes conditions que les ressortissants de cet Etat.

Article 5**Levée de la clause de résidence**

1. A moins que la présente Convention n'en dispose autrement, les prestations en espèces en cas de maladie, les prestations d'invalidité, d'accidents du travail et de maladies professionnelles ainsi que celles relatives aux pensions de retraite et de survie, acquises au titre de la législation de l'un des Etats contractants ne peuvent être suspendues, ni subir aucune réduction ou modification du fait que le bénéficiaire réside ou séjourne sur le territoire de l'autre Etat contractant.

2. L'exportation des prestations visées au paragraphe 1er du présent article dues en vertu de la législation d'un des Etats contractants, n'est effectuée pour les personnes visées à l'article 3 de la convention que si elles résident sur le territoire de l'autre Etat contractant.

3. Les prestations de retraite et de survie, d'accidents du travail et de maladies professionnelles dues en vertu de la législation d'un des Etats contractants sont payées aux ressortissants de l'autre Etat contractant qui résident sur le territoire d'un Etat tiers dans les mêmes conditions que s'il s'agissait de ressortissants du premier Etat contractant résidant sur le territoire de cet Etat tiers.

4. En ce qui concerne le Monténégro, les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article ne s'appliquent pas à la pension minimale.

Article 6**Clauses de réduction ou de suspension**

Les clauses de réduction ou de suspension prévues par la législation d'un Etat contractant, en cas de cumul d'une prestation avec d'autres prestations de sécurité sociale ou avec d'autres revenus ou du fait de l'exercice d'une activité professionnelle, sont opposables aux bénéficiaires, même s'il s'agit de prestations acquises en vertu d'un régime de l'autre Etat ou s'il s'agit de revenus obtenus ou d'une activité professionnelle exercée sur le territoire de l'autre Etat.

Toutefois, cette disposition ne s'applique pas aux prestations d'invalidité, de vieillesse et de décès qui sont liquidées conformément aux dispositions de 27, 29 et 34 de la présente convention.

TITRE II**Dispositions déterminant la législation applicable****Article 7****Règles générales**

Sous réserve des articles articles articles articles 8 à 11 de la présente Convention, la législation applicable est déterminée conformément aux dispositions suivantes :

a) la personne qui exerce une activité professionnelle sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de cet Etat, même si l'employeur ou l'entreprise qui emploie ladite personne a son domicile ou son siège sur le territoire de l'autre Etat contractant;

b) la personne qui exerce une activité professionnelle indépendante sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de cet Etat;

c) la personne qui fait partie du personnel roulant ou navigant d'une entreprise effectuant, pour le compte d'autrui ou pour son propre compte, des transports internationaux de passagers ou de marchandises par voies ferroviaire, routière, aérienne ou batelière et ayant son siège sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de ce dernier Etat.

Article 8**Règles particulières**

1. Le travailleur salarié qui, étant au service d'une entreprise ayant sur le territoire de l'un des Etats contractants un établissement dont il relève normalement, est détaché par cette entreprise sur le territoire de l'autre Etat contractant pour y effectuer un travail pour le compte de celle-ci, reste, ainsi que les membres de sa famille qui l'accompagnent, soumis à la législation du premier Etat comme s'il continuait à être

toepassing vallen van de wetgeving van de eerste Staat, alsof hij werkzaam bleef op diens grondgebied, op voorwaarde dat de te verwachten duur van het door hem uit te voeren werk geen vierentwintig maanden overschrijdt en dat hij niet gezonden wordt ter vervanging van een andere persoon wiens detachingsperiode is afgelopen.

2. Wanneer de in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde detachering langer duurt dan 24 maanden, kunnen de bevoegde autoriteiten van beide overeenkomstsluitende Staten of de bevoegde organen aangeduid door deze bevoegde autoriteiten overeenkomen dat enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing blijft op de werknemer. Dit akkoord mag evenwel slechts worden toegekend voor een bijkomende periode van ten hoogste zesendertig maanden en moet worden aangevraagd vóór het einde van de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden.

3. Paragraaf 1 van dit artikel is van toepassing wanneer een persoon, nadat hij door zijn werkgever van het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat naar het grondgebied van een derde land is gestuurd, door deze werkgever van het grondgebied van het derde land naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat wordt gestuurd.

4. Wanneer een persoon op wie de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat van toepassing is en die gewoonlijk een zelfstandige activiteit uitoefent op het grondgebied van deze overeenkomstsluitende Staat, deze activiteit stopzet en tijdelijk deze activiteit of een gelijkaardige zelfstandige activiteit uitoefent op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, blijft op deze persoon enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing, alsof deze persoon werkzaam bleef op het grondgebied van de eerste overeenkomstsluitende Staat, op voorwaarde dat de te verwachten duur van de zelfstandige activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat geen vierentwintig maanden overschrijdt.

5. Wanneer de in paragraaf 4 van dit artikel bedoelde zelfstandige activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat langer duurt dan de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden, kunnen de bevoegde autoriteiten van beide overeenkomstsluitende Staten of de bevoegde organen aangeduid door deze bevoegde autoriteiten overeenkomen dat enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing blijft op de zelfstandige. Deze verlenging mag evenwel niet worden toegekend voor een periode van meer dan zesendertig maanden en moet worden aangevraagd vóór het einde van de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden.

6. De werknemer van een vervoeronderneming met zetel op het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende Staten, die naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat gedetacheerd wordt of er in tijdelijk dan wel ambulante verband werkzaam is, valt, samen met de hem vergezellende gezinsleden, onder de toepassing van de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan de onderneming haar zetel heeft.

Heeft echter de onderneming op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat een filiaal of een permanente vertegenwoordiging, dan valt de aldaar tewerkgestelde werknemer onder de toepassing van de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat waar het filiaal of de vertegenwoordiging zich bevindt, met uitzondering van de degene die daarheen niet blijvend wordt gezonden.

Artikel 9

Ambtenaren

Op ambtenaren en het gelijkgesteld personeel van een overeenkomstsluitende Staat die worden gedetacheerd naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er hun activiteit uit te oefenen, alsook op hun gezinsleden, is de wetgeving van eerstgenoemde Staat van toepassing.

Artikel 10

Leden van diplomatieke missies en consulaire posten

1. De onderdanen van de zendstaat die als leden van een diplomatieke missie of een consulaire post door deze Staat worden gezonden naar het grondgebied van de ontvangende Staat zijn onderworpen aan de wetgeving van eerstgenoemde Staat.

2. De personen die ter plaatse als leden van het administratief of technisch personeel, als consulaire bedienden of als leden van het dienstpersoneel in dienst zijn genomen door een diplomatieke missie of een consulaire post van de zendstaat en die op het grondgebied van de ontvangende Staat wonen zijn onderworpen aan de wetgeving van laatstgenoemde Staat.

occupé sur son territoire à la condition que la durée prévisible du travail qu'il doit effectuer n'excède pas vingt-quatre mois et qu'il ne soit pas envoyé en remplacement d'une autre personne parvenue au terme de la période de son détachement.

2. Dans le cas où le détachement visé au paragraphe 1er du présent article se poursuit au-delà de vingt-quatre mois, les autorités compétentes des deux Etats contractants, ou les organismes compétents désignés par ces autorités compétentes, peuvent se mettre d'accord pour que le travailleur salarié reste soumis uniquement à la législation du premier Etat contractant. Toutefois, cet accord ne peut être donné que pour une période supplémentaire n'excédant pas trente-six mois. Il doit être sollicité avant la fin de la période initiale de vingt-quatre mois.

3. Le paragraphe 1er du présent article est applicable lorsqu'une personne envoyée par son employeur du territoire d'un Etat contractant sur le territoire d'un pays tiers est envoyée ensuite par cet employeur du territoire du pays tiers vers le territoire de l'autre Etat contractant.

4. Lorsqu'une personne assujettie à la législation d'un Etat contractant et qui exerce habituellement une activité indépendante sur le territoire de cet Etat contractant, cesse d'exercer cette activité et exerce temporairement ladite activité ou une activité indépendante similaire sur le territoire de l'autre Etat contractant, cette personne reste uniquement soumise à la législation du premier Etat contractant comme si elle continuait à travailler sur le territoire du premier Etat contractant, à la condition que la durée prévisible de l'activité indépendante sur le territoire de l'autre Etat contractant n'excède pas vingt-quatre mois.

5. Dans le cas où l'activité indépendante sur le territoire de l'autre Etat contractant visée au paragraphe 4 du présent article se poursuit au-delà de la période initiale de vingt-quatre mois, les autorités compétentes des deux Etats contractants ou les organismes compétents désignés par ces autorités compétentes peuvent se mettre d'accord pour que le travailleur indépendant reste soumis uniquement à la législation du premier Etat contractant. Toutefois, cette prolongation ne peut être accordée que pour une période n'excédant pas trente-six mois. Elle doit être sollicitée avant la fin de la période initiale de vingt-quatre mois.

6. Le travailleur salarié d'une entreprise de transport ayant son siège sur le territoire de l'un des Etats contractants, qui est détaché sur le territoire de l'autre Etat contractant, ou y est occupé soit passagèrement, soit comme personnel itinérant, est, ainsi que les membres de sa famille qui l'accompagnent, soumis à la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel l'entreprise a son siège.

Cependant, lorsque l'entreprise a, sur le territoire de l'autre Etat contractant, une succursale ou une représentation permanente, le travailleur salarié que celle-ci occupe est soumis à la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel elle se trouve, à l'exception de celui qui y est envoyé à titre non permanent.

Article 9

Fonctionnaires

Les fonctionnaires et le personnel assimilé d'un Etat contractant qui sont détachés sur le territoire de l'autre Etat contractant pour y exercer leur activité, restent, ainsi que les membres de leur famille, soumis à la législation du premier Etat.

Article 10

Membres des missions diplomatiques et des postes consulaires

1. Les ressortissants de l'Etat accréditant envoyés en qualité de membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire par cet Etat sur le territoire de l'Etat accréditaire sont soumis à la législation du premier Etat.

2. Les personnes engagées localement par une mission diplomatique ou par un poste consulaire de l'Etat accréditant en qualité de membres du personnel administratif et technique, d'employés consulaires ou de membres du personnel de service, et résidant sur le territoire de l'Etat accréditaire, sont soumises à la législation de ce dernier Etat.

3. Wanneer de diplomatieke missie of de consulaire post van de zendstaat personen tewerkstelt die overeenkomstig paragraaf 2 van dit artikel onderworpen zijn aan de wetgeving van de ontvangende Staat, houdt de missie of de post rekening met de verplichtingen die de wetgeving van laatstgenoemde Staat de werkgevers oplegt.

4. De bepalingen van paragrafen 2 en 3 van dit artikel zijn naar analogie toepasselijk op de personen die tewerkgesteld zijn in private dienst van een persoon bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel.

5. De bepalingen van paragrafen 1 tot 4 van dit artikel zijn niet van toepassing op de ereleden van een consulaire post noch op de personen tewerkgesteld in private dienst van deze personen.

6. De bepalingen van dit artikel zijn ook toepasselijk op de gezinsleden van de personen bedoeld in paragrafen 1 tot 4 van dit artikel, die bij hen inwonen, tenzij ze zelf een beroepsbezigheid uitoefenen.

Artikel 11

Afwijkingen

In het belang van bepaalde verzekerden of categorieën van verzekerden kunnen de bevoegde autoriteiten, na gemeen overleg, voorzien in afwijkingen op de bepalingen van artikelen 7 tot 10 van deze Overeenkomst.

TITEL III

Bijzondere bepalingen betreffende de prestaties

Hoofdstuk 1

Ziekte en moederschap

Artikel 12

Samentelling

Voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties en voor de duur van de toekenning ervan worden de verzekeringstijdvakken vervuld onder de wetgeving van elk van de Staten samengeteld voor zover ze elkaar niet overlappen.

Artikel 13

Verstrekkings in geval van verblijf op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat

1. Een persoon die recht heeft op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten en die, gelet op zijn toestand, onmiddellijk geneeskundige verzorging nodig heeft tijdens een verblijf op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, geniet verstrekkingen op het grondgebied van deze andere overeenkomstsluitende Staat.

2. De verstrekkingen worden voor rekening van het bevoegde orgaan verleend door het orgaan van de verblijfplaats volgens de bepalingen die het toepast, waarbij de duur van de toekenning van de verstrekkingen evenwel geregeld wordt bij de wetgeving van de bevoegde Staat.

3. *Paragraaf 1 is niet van toepassing :*

a) wanneer een persoon zich zonder de toelating van het bevoegde orgaan begeeft naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er een medische behandeling te krijgen;

b) behoudens in onmiskenbare spoedgevallen, op de prothesen, op de hulpmiddelen van grotere omvang of op andere belangrijke verstrekkingen waarvan de lijst na gemeen overleg door de bevoegde autoriteiten wordt opgemaakt.

4. Het orgaan van de verblijfplaats moet de onmiddellijke noodzaak aan verzorging bedoeld in paragraaf 1 en de onmiskenbare spoedgevallen bedoeld in paragraaf 3 van dit artikel vaststellen.

Artikel 14

Verstrekkingen voor de rechthebbenden en de gezinsleden die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat

1. Een persoon die recht heeft op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten en die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat geniet, evenals zijn gezinsleden die er ook wonen, de verstrekkingen op het grondgebied van deze andere overeenkomstsluitende Staat.

2. De gezinsleden van een persoon die onderworpen is aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat genieten de verstrekkingen op het grondgebied van deze andere overeenkomstsluitende Staat.

3. Lorsque la mission diplomatique ou le poste consulaire de l'Etat accréditant occupe des personnes qui, conformément au paragraphe 2 du présent article, sont soumises à la législation de l'Etat accréditaire, la mission ou le poste tient compte des obligations imposées aux employeurs par la législation de ce dernier Etat.

4. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 du présent article sont applicables par analogie aux personnes occupées au service privé d'une personne visée au paragraphe 1 du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1er à 4 du présent article ne sont pas applicables aux membres honoraires d'un poste consulaire ni aux personnes occupées au service privé de ces personnes.

6. Les dispositions du présent article sont également applicables aux membres de la famille des personnes visées aux paragraphes 1er à 4 du présent article, vivant à leur foyer, à moins qu'ils n'exercent eux-mêmes une activité professionnelle.

Article 11

Dérogations

Les autorités compétentes peuvent prévoir, d'un commun accord, dans l'intérêt de certains assurés ou de certaines catégories d'assurés, des dérogations aux dispositions des articles articles articles articles 7 à 10 de la présente Convention.

TITRE III

Dispositions particulières concernant les prestations

Chapitre 1er

Maladie et maternité

Article 12

Totalisation

Pour l'ouverture, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations et leur durée d'octroi, les périodes d'assurances accomplies sous la législation de chacun des Etats sont totalisées pour autant qu'elles ne se superposent pas.

Article 13

Prestations en nature en cas de séjour sur le territoire de l'autre Etat contractant

1. Une personne, qui a droit aux prestations en nature au titre de la législation d'un des Etats contractants et dont l'état vient à nécessiter des soins de santé immédiats au cours d'un séjour sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficie des prestations en nature sur le territoire de cet autre Etat contractant.

2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'organisme compétent, par l'organisme du lieu de séjour selon les dispositions qu'il applique, la durée d'octroi des prestations étant toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

3. Le paragraphe 1er ne s'applique pas :

a) lorsqu'une personne se rend, sans autorisation de l'organisme compétent, sur le territoire de l'autre Etat contractant dans le but d'y recevoir un traitement médical;

b) sauf en cas d'urgence absolue, aux prothèses, au grand appareillage et aux autres prestations en nature de grande importance dont la liste est arrêtée d'un commun accord par les autorités compétentes.

4. Il appartient à l'organisme du lieu de séjour de déterminer l'immédiate nécessité des soins visés au paragraphe 1er, ainsi que de constater l'urgence absolue visée au paragraphe 3 du présent article.

Article 14

Prestations en nature pour les bénéficiaires et les membres de famille en cas de résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant

1. Une personne, qui a droit aux prestations en nature au titre de la législation d'un des Etats contractants et qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficie, ainsi que les membres de sa famille qui y résident également, des prestations en nature sur le territoire de cet autre Etat contractant.

2. Les membres de la famille d'une personne qui est soumise à la législation d'un Etat contractant et qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant bénéficient des prestations en nature sur le territoire de cet autre Etat contractant.

3. De verstrekkingen worden verleend voor rekening van het bevoegde orgaan door het orgaan van de woonplaats volgens de bepalingen die het toepast.

4. Paragrafen 1, 2 en 3 van dit artikel zijn niet toepasselijk op de gezinsleden indien zij recht hebben op verstrekkingen krachtens de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan zij wonen.

Artikel 15

Verstrekkingen voor gedetacheerde werknemers

1. De persoon die krachtens artikelen 8 tot 11 onderworpen is aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat alsook de hem verzeggende gezinsleden genieten verstrekkingen tijdens de hele duur dat ze wonen of verblijven op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

2. De verstrekkingen worden verleend voor rekening van het bevoegde orgaan door het orgaan van de woon- of verblijfplaats volgens de bepalingen die het toepast.

Artikel 16

Verstrekkingen voor de gerechtigden op invaliditeits-, ouderdoms- of overlevingsuitkeringen en hun gezinsleden

1. De gerechtigde op invaliditeitsuitkeringen, ouderdoms- of overlevingspensioenen of renten verschuldigd ingevolge de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten geniet voor zichzelf en voor zijn gezinsleden verstrekkingen overeenkomstig de wetgeving van de Staat op het grondgebied waarvan hij woont en ten laste van het bevoegde orgaan van deze Staat.

2. De gerechtigde op een invaliditeitsuitkering, een ouderdoms- of overlevingsuitkering of een rente uitsluitend verschuldigd ingevolge de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten, die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, geniet verstrekkingen voor zichzelf en voor zijn gezinsleden. De verstrekkingen worden verleend voor rekening van het bevoegde orgaan door het orgaan van de woonplaats volgens de bepalingen die het toepast.

Artikel 17

Verstrekkingen in geval van verblijf op het grondgebied van de bevoegde Staat

De personen bedoeld in paragraaf 2 van artikel 14 en in paragraaf 2 van artikel 16 van deze Overeenkomst, die verblijven op het grondgebied van de bevoegde overeenkomstsluitende Staat, genieten verstrekkingen op het grondgebied van deze Staat, ten laste van deze Staat en volgens de bepalingen die het orgaan van de verblijfplaats toepast.

Artikel 18

Terugbetaling van de verstrekkingen

1. Het daadwerkelijke bedrag van de krachtens de bepalingen van artikelen 13, 14, 15 en 16, paragraaf 2, van deze Overeenkomst verleende verstrekkingen wordt door het bevoegde orgaan terugbetaald aan het orgaan dat deze verstrekkingen heeft verleend, volgens de modaliteiten voorzien in de Administratieve Schikking.

2. De bevoegde autoriteiten kunnen na gemeen overleg beslissen geheel of gedeeltelijk af te zien van de in paragraaf 1 voorziene terugbetaling of een andere wijze van terugbetaling onderling afspreken.

Artikel 19

Tenlasteneming van verstrekkingen

1. Wanneer een persoon of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op verstrekkingen krachtens de beide betrokken wetgevingen, zijn de volgende regels van toepassing :

a) deze verstrekkingen zijn uitsluitend ten laste van het orgaan van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan ze verleend zijn;

b) wanneer de verstrekkingen verleend worden op het grondgebied van een andere Staat dan de beide overeenkomstsluitende Staten, zijn ze uitsluitend ten laste van het orgaan van de Staat op het grondgebied waarvan de persoon of het lid van zijn gezin woont.

2. Wanneer een persoon of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een enkele overeenkomstsluitende Staat, zijn deze verstrekkingen uitsluitend ten laste van het orgaan van deze overeenkomstsluitende Staat.

3. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'organisme compétent, par l'organisme du lieu de résidence selon les dispositions qu'il applique.

4. Les paragraphes 1er, 2 et 3 du présent article ne s'appliquent pas aux membres de la famille s'ils ont droit aux prestations en nature en vertu de la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel ils résident.

Article 15

Prestations en nature pour les travailleurs détachés

1. La personne qui est, en vertu des articles articles articles articles 8 à 11, soumise à la législation d'un Etat contractant, ainsi que les membres de sa famille qui l'accompagnent, bénéficient des prestations en nature pendant toute la durée de leur séjour ou de leur résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant.

2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'organisme compétent, par l'organisme du lieu de séjour ou de résidence selon les dispositions qu'il applique.

Article 16

Prestations en nature pour les titulaires de prestations d'invalidité, de vieillesse ou de survie et pour leurs membres de famille

1. Le titulaire de prestations d'invalidité, de pensions de vieillesse ou de survie ou de rentes, dues en vertu des législations des deux Etats contractants, bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature conformément à la législation de l'Etat sur le territoire duquel il réside et à la charge de l'organisme compétent de cet Etat.

2. Le titulaire d'une prestation d'invalidité, d'une pension de vieillesse ou de survie ou de rente, due exclusivement en vertu de la législation de l'un des deux Etats contractants, qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'organisme compétent, par l'organisme du lieu de résidence selon les dispositions qu'il applique.

Article 17

Prestations en nature en cas de séjour sur le territoire de l'Etat compétent

Les personnes visées au paragraphe 2 de l'article 14 et au paragraphe 2 de l'article 16 de la présente Convention qui séjournent sur le territoire de l'Etat contractant compétent bénéficient des prestations en nature sur le territoire de cet Etat, à la charge de celui-ci et selon les dispositions qu'applique l'organisme du lieu de séjour.

Article 18

Remboursement des prestations en nature

1. Le montant effectif des prestations en nature servies en vertu des dispositions des articles articles articles articles 13, 14, 15 et 16, paragraphe 2 de la présente Convention, est remboursé par l'organisme compétent à l'organisme qui a servi lesdites prestations, selon les modalités prévues dans l'Arrangement administratif.

2. Les autorités compétentes peuvent décider d'un commun accord la renonciation totale ou partielle du remboursement prévu au paragraphe 1er ou convenir entre elles d'un autre mode de remboursement.

Article 19

Prise en charge de prestations en nature

1. Lorsqu'une personne ou un membre de sa famille peut prétendre à des prestations en nature en vertu des deux législations concernées, les règles suivantes sont applicables :

a) ces prestations sont exclusivement à charge de l'organisme de l'Etat contractant sur le territoire duquel elles sont servies;

b) lorsque les prestations sont servies sur le territoire d'un autre Etat que les deux Etats contractants, elles sont exclusivement à charge de l'organisme de l'Etat contractant sur le territoire duquel réside l'intéressé.

2. Lorsqu'une personne ou un membre de sa famille peut prétendre à des prestations en nature en vertu de la législation d'un seul Etat contractant, ces prestations sont exclusivement à charge de l'organisme de cet Etat contractant.

Artikel 20**Uitkeringen in geval van ziekte**

1. Een persoon die voldoet aan de voorwaarden die bij de wetgeving van de bevoegde Staat gesteld zijn om recht te hebben op uitkeringen, eventueel rekening houdend met de bepalingen van artikel 12 van deze Overeenkomst, heeft recht op deze uitkeringen ook al bevindt hij zich op het grondgebied van de andere Staat. De uitkeringen worden rechtstreeks verstrekt door het bevoegde orgaan waaronder de rechthebbende ressorteert. De rechthebbende op uitkeringen van de ziekten en moederschapsverzekering mag verblijven op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat mits het bevoegde orgaan zijn voorafgaande toestemming heeft gegeven.

2. De rechthebbende op uitkeringen krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat kan verder genieten van deze uitkeringen wanneer hij zijn woonplaats overbrengt naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat. De Staat die de uitkeringen verschuldigd is kan eisen dat een voorafgaande toelating door het bevoegde orgaan nodig is voor de verandering van woonplaats. Deze toelating kan evenwel enkel geweigerd worden indien de verplaatsing af te raden is op grond van behoorlijk vastgestelde medische redenen.

Hoofdstuk 2**Arbeidsongevallen en beroepsziekten****Artikel 21****Verstrekkings verleend op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat**

1. De persoon die ingevolge een arbeidsongeval of een beroepsziekte recht heeft op verstrekkings krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat geniet verstrekkings, indien hij verblijft of woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

2. De verstrekkings worden voor rekening van het bevoegde orgaan verleend door het orgaan van de verblijf- of woonplaats volgens de bepalingen die het toepast, waarbij de duur van de toekenning van de verstrekkings evenwel geregeld is bij de wetgeving van de bevoegde Staat.

Artikel 22**Terugbetaling van de verstrekkings**

1. Het daadwerkelijke bedrag van de krachtens de bepalingen van artikel 21 van deze Overeenkomst verleende verstrekkings wordt door het bevoegde orgaan terugbetaald aan het orgaan dat deze verstrekkings heeft verleend, volgens de modaliteiten voorzien in de Administratieve Schikking.

2. De bevoegde autoriteiten kunnen na gemeen overleg beslissen geheel of gedeeltelijk af te zien van de in paragraaf 1 van dit artikel voorziene terugbetaling of een andere wijze van betaling onderling afspreken.

Artikel 23**In aanmerking nemen van vroeger overkomen arbeidsongevallen en beroepsziekten**

Indien de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat expliciet of impliciet bepaalt dat de vroeger overkomen arbeidsongevallen of beroepsziekten in aanmerking worden genomen om de graad van ongeschiktheid te bepalen, worden de vroeger overkomen arbeidsongevallen en beroepsziekten onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat beschouwd als zijnde overkomen onder de wetgeving van eerstgenoemde Staat.

Artikel 24**Vaststelling van de beroepsziekte**

1. Wanneer de persoon getroffen door een beroepsziekte een beroepsbezigheid heeft uitgeoefend als gevolg waarvan deze ziekte zich kan voordoen onder de wetgeving van beide overeenkomstsluitende Staten, worden de prestaties waarop de getroffene of zijn nagelaten betrekkingen aanspraak kunnen maken uitsluitend toegekend krachtens de wetgeving van de Staat op het grondgebied waarvan deze bezigheid laatstelijk werd uitgeoefend en onder voorbehoud dat belanghebbende voldoet aan de bij deze wetgeving gestelde eisen, eventueel rekening houdend met de bepalingen van paragraaf 2 van dit artikel.

2. Indien het toekennen van prestaties wegens een beroepsziekte krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat wordt afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de bewuste ziekte medisch

Article 20**Prestations en espèces en cas de maladie**

1. La personne qui remplit les conditions prévues par la législation de l'Etat compétent pour avoir droit aux prestations en espèces, compte tenu éventuellement des dispositions de l'article 12 de la présente Convention, a droit à ces prestations même si elle se trouve sur le territoire de l'autre Etat. Les prestations en espèces sont servies directement par l'organisme compétent dont le bénéficiaire relève. Le bénéficiaire de prestations en espèces de l'assurance maladie - maternité peut séjourner sur le territoire de l'autre Etat contractant moyennant accord préalable de l'organisme compétent.

2. Le titulaire de prestations en espèces au titre de la législation d'un Etat contractant peut conserver le bénéfice de ces prestations s'il transfère sa résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant. L'Etat débiteur des prestations peut exiger que le transfert de résidence soit soumis à une autorisation préalable de l'organisme compétent. Toutefois, cette autorisation ne peut être refusée que si le déplacement est déconseillé pour des raisons médicales dûment établies.

Chapitre 2**Accidents du travail et maladies professionnelles****Article 21****Prestations en nature servies sur le territoire de l'autre Etat contractant**

1. La personne qui, en raison d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, a droit aux prestations en nature conformément à la législation d'un Etat contractant, bénéficie, en cas de séjour ou de résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant, des prestations en nature.

2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'organisme compétent, par l'organisme du lieu de séjour ou de résidence selon les dispositions qu'il applique, la durée d'octroi des prestations étant toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

Article 22**Remboursement des prestations en nature**

1. Le montant effectif des prestations en nature servies en vertu de l'article 21 de la présente Convention est remboursé par l'organisme compétent à l'organisme qui a servi lesdites prestations, selon les modalités prévues dans l'Arrangement administratif.

2. Les autorités compétentes peuvent décider d'un commun accord la renonciation totale ou partielle du remboursement prévu au paragraphe 1er du présent article ou convenir entre elles d'un autre mode de paiement.

Article 23**Prise en considération d'accidents du travail et de maladies professionnelles survenus antérieurement**

Si la législation d'un Etat contractant prévoit explicitement ou implicitement que les accidents du travail ou les maladies professionnelles survenus antérieurement sont pris en considération pour apprécier le degré d'incapacité, les accidents du travail et les maladies professionnelles survenus antérieurement sous la législation de l'autre Etat contractant sont réputés survenus sous la législation du premier Etat.

Article 24**Constatacion de la maladie professionnelle**

1. Lorsque la victime d'une maladie professionnelle a exercé une activité susceptible de provoquer ladite maladie sous la législation des deux Etats contractants, les prestations auxquelles la victime ou ses survivants peuvent prétendre sont accordées exclusivement au titre de la législation de l'Etat sur le territoire duquel cette activité a été exercée en dernier lieu et sous réserve que l'intéressé remplisse les conditions prévues par cette législation, compte tenu, le cas échéant, des dispositions du paragraphe 2 du présent article.

2. Si l'octroi de prestations de maladie professionnelle au titre de la législation d'un Etat contractant est subordonné à la condition que la maladie considérée ait été constatée médicalement par la première

voor het eerst op zijn grondgebied werd vastgesteld, wordt geacht aan deze voorwaarde te zijn voldaan wanneer deze ziekte voor het eerst werd vastgesteld op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

Artikel 25

Verergering van de beroepsziekte

Wanneer, bij verergering van een beroepsziekte, de persoon die schadeloosstelling voor een beroepsziekte geniet of genoten heeft krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten, voor een gelijkaardige beroepsziekte rechten op prestaties doet gelden krachtens de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn de volgende regels van toepassing :

a) Indien de persoon op het grondgebied van laatstgenoemde Staat geen beroep heeft uitgeoefend waardoor de beroepsziekte kon veroorzaakt worden of verergeren, is het bevoegd orgaan van de eerste Staat ertoe gehouden de last van de prestaties op zich te nemen, rekening houdend met de verergering, overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving die het toepast;

b) Indien de persoon op het grondgebied van laatstgenoemde Staat dergelijk beroep heeft uitgeoefend, is het bevoegde orgaan van de eerste Staat ertoe gehouden de last van de prestaties op zich te nemen, zonder rekening te houden met de verergering, overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving die het toepast; het bevoegde orgaan van de tweede Staat kent de persoon een supplement toe, waarvan het bedrag wordt vastgesteld overeenkomstig de wetgeving van deze Staat en dat gelijk is aan het verschil tussen het bedrag van de na de verergering verschuldigde prestatie en het bedrag van de prestatie die vóór de verergering verschuldigd zou zijn geweest.

Hoofdstuk 3

Ouderdom, overlijden en invaliditeit

Afdeling I

Bijzondere bepalingen betreffende de Belgische prestaties

A - Verzekering ouderdom en nagelaten betrekkingen

Artikel 26

Samentelling

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 2 van dit artikel worden, voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties, de verzekeringstijdvakken en de gelijkgestelde tijdvakken vervuld overeenkomstig de Montenegrijnse wetgeving betreffende de pensioensverzekering in de nodige mate samengeteld, op voorwaarde dat zij elkaar niet overlappen, met de onder de Belgische wetgeving vervulde verzekeringstijdvakken.

2. Wanneer de Belgische wetgeving de toekenning van bepaalde prestaties afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de verzekeringstijdvakken in een bepaald beroep werden vervuld, worden, voor het genieten van deze prestaties, slechts de verzekeringstijdvakken samengeteld die in hetzelfde beroep in Montenegro werden vervuld of als gelijkwaardig erkend zijn.

3. Wanneer de Belgische wetgeving de toekenning van bepaalde prestaties afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de verzekeringstijdvakken in een bepaald beroep werden vervuld en wanneer deze tijdvakken geen recht op deze prestaties hebben kunnen geven, worden deze tijdvakken beschouwd als geldig voor de vaststelling van de prestaties waarin is voorzien bij de algemene regeling voor werknemers.

4. Wanneer, ondanks de toepassing van paragraaf 1, de persoon de voorwaarden om het recht op prestaties te doen ontstaan niet vervult, worden de verzekeringstijdvakken samengeteld die vervuld zijn onder de wetgeving van een derde Staat waarmee de beide overeenkomstsluitende Staten elk een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid hebben gesloten, die in de samentelling van verzekeringstijdvakken voorziet. Indien enkel België een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid heeft gesloten met een derde Staat die op deze persoon van toepassing is, worden de verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de wetgeving van deze derde Staat samengeteld.

Artikel 27

Berekening van de rust- en overlevingsprestaties

1. Wanneer de persoon voldoet aan de voorwaarden die bij de Belgische wetgeving zijn vereist om recht te hebben op de prestaties zonder te moeten overgaan tot de samentelling, berekent het Belgische orgaan het recht op de prestatie rechtstreeks op basis van de in België vervulde verzekeringstijdvakken en enkel ingevolge de Belgische

fois sur son territoire, cette condition est réputée remplie lorsque ladite maladie a été constatée pour la première fois sur le territoire de l'autre Etat contractant.

Article 25

Aggravation de la maladie professionnelle

Lorsque, en cas d'aggravation d'une maladie professionnelle, la personne qui bénéficie ou qui a bénéficié d'une réparation pour une maladie professionnelle en vertu de la législation de l'un des Etats contractants fait valoir, pour une maladie professionnelle de même nature, des droits à prestations en vertu de la législation de l'autre Etat contractant, les règles suivantes sont applicables :

a) Si la personne n'a pas exercé sur le territoire de ce dernier Etat un emploi susceptible de provoquer la maladie professionnelle ou de l'aggraver, l'organisme compétent du premier Etat est tenu d'assumer la charge des prestations, compte tenu de l'aggravation, selon les dispositions de la législation qu'il applique;

b) Si la personne a exercé sur le territoire de ce dernier Etat un tel emploi, l'organisme compétent du premier Etat est tenu d'assumer la charge des prestations, compte non tenu de l'aggravation, selon les dispositions de la législation qu'il applique; l'organisme compétent du second Etat accorde à la personne un supplément dont le montant est déterminé selon la législation de cet Etat et qui est égal à la différence entre le montant de la prestation due après l'aggravation et le montant de la prestation qui aurait été due avant l'aggravation.

Chapitre 3

Vieillesse, décès et invalidité

SECTION 1re

Dispositions particulières concernant les prestations belges

A - Assurance vieillesse et survivants

Article 26

Totalisation

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 du présent article, les périodes d'assurance et les périodes assimilées accomplies conformément à la législation monténégrine relative à l'assurance de pensions sont totalisées en tant que de besoin, à la condition qu'elles ne se superposent pas, avec les périodes d'assurance accomplies sous la législation belge, en vue de l'acquisition, du maintien ou du recouvrement du droit aux prestations.

2. Lorsque la législation belge subordonne l'octroi de certaines prestations à la condition que les périodes d'assurance aient été accomplies dans une profession déterminée, ne sont totalisées, pour l'admission au bénéfice de ces prestations, que les périodes d'assurance accomplies ou assimilées dans la même profession en Monténégro.

3. Lorsque la législation belge subordonne l'octroi de certaines prestations à la condition que les périodes d'assurance aient été accomplies dans une profession déterminée et lorsque ces périodes n'ont pu donner droit auxdites prestations, lesdites périodes sont considérées comme valables pour la liquidation des prestations prévues par le régime général des travailleurs salariés.

4. Lorsque, nonobstant l'application du paragraphe 1er, la personne ne remplit pas les conditions pour ouvrir le droit aux prestations, sont totalisées les périodes d'assurance accomplies sous la législation d'un Etat tiers avec lequel les deux Etats contractants sont liés, chacun en ce qui le concerne, par une convention de sécurité sociale prévoyant la totalisation des périodes d'assurance. Si seule la Belgique est liée à un Etat tiers par une convention de sécurité sociale qui s'applique à cette personne, les périodes d'assurance accomplies en vertu de la législation de cet Etat tiers sont totalisées.

Article 27

Calcul des prestations de retraite et de survie

1. Lorsque la personne satisfait aux conditions requises par la législation belge pour avoir droit aux prestations sans qu'il soit nécessaire de procéder à la totalisation, l'organisme belge calcule le droit à la prestation directement sur base des périodes d'assurance accomplies en Belgique et en fonction de la seule législation belge. Cet

wetgeving. Dit orgaan berekent ook het bedrag van de prestatie dat zou bekomen worden na toepassing van de regels voorzien in paragraaf 2, a) en b), van dit artikel. Enkel het hoogste bedrag wordt in aanmerking genomen.

2. Indien een persoon aanspraak kan maken op een prestatie krachtens de Belgische wetgeving, waarvan het recht enkel is ontstaan ingevolge de samentelling van de verzekeringstijdvakken vervuld overeenkomstig artikel 26 van deze Overeenkomst, zijn de volgende regels van toepassing :

a) Het Belgische orgaan berekent het theoretische bedrag van de prestatie die verschuldigd zou zijn indien alle verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten enkel zouden vervuld zijn geweest overeenkomstig de wetgeving die het toepast;

b) het Belgische orgaan berekent vervolgens het verschuldigd bedrag, op basis van het bedrag bedoeld in a), naar verhouding van de duur van de verzekeringstijdvakken enkel vervuld overeenkomstig zijn wetgeving tot de duur van alle verzekeringstijdvakken samengeteld krachtens a).

B — Invaliditeitsverzekering

Artikel 28

Samentelling

Voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op invaliditeitsprestaties zijn de bepalingen van artikel 26 van deze Overeenkomst naar analogie van toepassing.

Artikel 29

Berekening van de invaliditeitsprestaties

1. Indien het recht op Belgische invaliditeitsprestaties enkel ontstaat door samentelling van de Montenegrijnse en de Belgische verzekeringstijdvakken vervuld overeenkomstig artikel 28 van deze Overeenkomst, wordt het bedrag van de verschuldigde prestatie vastgesteld volgens de modaliteiten bepaald bij artikel 27, paragraaf 2, van deze Overeenkomst.

2. Wanneer het recht op de Belgische invaliditeitsprestaties ontstaat zonder dat een beroep moet worden gedaan op de bepalingen van artikel 28 van deze Overeenkomst, en het bedrag voortkomend uit de samentelling van de Montenegrijnse prestatie met de Belgische prestatie berekend volgens paragraaf 1 van dit artikel kleiner is dan het bedrag van de prestatie verschuldigd op basis van enkel de Belgische wetgeving, kent het Belgische orgaan een supplement toe, dat gelijk is aan het verschil tussen de som van beide voormelde prestaties en het bedrag verschuldigd krachtens enkel de Belgische wetgeving.

Artikel 30

Invaliditeitsprestaties tijdens een verblijf

De rechthebbende op een invaliditeitsprestatie van de Belgische wetgeving blijft deze prestatie verder genieten tijdens een verblijf in de andere overeenkomstsluitende Staat wanneer dit verblijf vooraf werd toegestaan door het Belgisch bevoegd orgaan. Deze toelating kan evenwel enkel worden geweigerd wanneer het verblijf plaatsheeft in de periode tijdens dewelke het Belgisch bevoegd orgaan krachtens de Belgische wetgeving de invaliditeitstoestand moet evalueren of herzien.

C — Gemeenschappelijke bepalingen voor de Belgische prestaties inzake ouderdom, overleving en invaliditeit

Artikel 31

Eventuele nieuwe berekening van de prestaties

1. Indien wegens de verhoging van de kosten voor levensonderhoud, van de variatie van het loonpeil of om andere aanpassingsredenen de Montenegrijnse ouderdoms-, overlevings- of invaliditeitsprestaties worden gewijzigd met een bepaald percentage of bedrag, moet België niet overgaan tot een nieuwe berekening van de ouderdoms-, overlevings- of invaliditeitsprestaties.

2. In geval van verandering van de wijze van vaststelling of van de berekeningsregels van de Montenegrijnse ouderdoms-, overlevings- of invaliditeitsprestaties, worden de Belgische prestaties opnieuw berekend overeenkomstig artikel 27 of 29 van deze Overeenkomst.

organisme procède aussi au calcul du montant de la prestation qui serait obtenu par application des règles prévues au paragraphe 2, littera a) et b) du présent article. Le montant le plus élevé est seul retenu.

2. Si une personne peut prétendre à une prestation en vertu de la législation belge, dont le droit n'est ouvert que compte tenu de la totalisation des périodes d'assurance effectuées conformément à l'article 26 de la présente Convention, les règles suivantes s'appliquent :

a) L'organisme belge calcule le montant théorique de la prestation qui serait due si toutes les périodes d'assurance accomplies en vertu des législations des deux Etats contractants avaient été accomplies uniquement sous la législation qu'il applique;

b) l'organisme belge calcule ensuite le montant dû, sur la base du montant visé au littera a), au prorata de la durée des périodes d'assurance accomplies sous sa seule législation par rapport à la durée de toutes les périodes d'assurance comptabilisées en vertu du littera a).

B — Assurance-invalidité

Article 28

Totalisation

Pour l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations d'invalidité, les dispositions de l'article 26 de la présente Convention sont applicables par analogie.

Article 29

Calcul des prestations d'invalidité

1. Si le droit aux prestations belges d'invalidité est ouvert uniquement par totalisation des périodes d'assurance monténégrines et belges effectuées conformément à l'article 28 de la présente Convention, le montant de la prestation due est déterminé suivant les modalités arrêtées par l'article 27, paragraphe 2 de ladite Convention.

2. Lorsque le droit aux prestations belges d'invalidité est ouvert sans qu'il soit nécessaire de faire appel aux dispositions de l'article 28 de la présente Convention, et que le montant résultant de l'addition de la prestation monténégrine et de la prestation belge calculée selon le paragraphe 1er du présent article, est inférieur au montant de la prestation due sur base de la seule législation belge, l'organisme belge compétent alloue un complément égal à la différence entre la somme des deux prestations précitées et le montant dû en vertu de la seule législation belge.

Article 30

Prestations d'invalidité au cours d'un séjour

Le titulaire d'une prestation d'invalidité de la législation belge conserve le bénéfice de cette prestation au cours d'un séjour dans l'autre Etat contractant, lorsque ce séjour a été préalablement autorisé par l'organisme compétent belge. Toutefois, cette autorisation ne peut être refusée que lorsque le séjour se situe dans la période au cours de laquelle, en vertu de la législation belge, l'organisme compétent belge doit procéder à l'évaluation ou la révision de l'état d'invalidité.

C — Dispositions communes aux prestations de vieillesse, de survie et d'invalidité belges

Article 31

Nouveau calcul éventuel des prestations

1. Si, en raison de l'augmentation du coût de la vie, de la variation du niveau des salaires ou d'autres causes d'adaptation, les prestations de vieillesse, de survie ou d'invalidité monténégrines sont modifiées d'un pourcentage ou montant déterminé, il n'y a pas lieu de procéder à un nouveau calcul belge.

2. En cas de modification du mode d'établissement ou des règles de calcul des prestations de vieillesse, de survie ou d'invalidité Monténégrines, un nouveau calcul des prestations belges est effectué conformément à l'article 27 ou 29 de la présente Convention.

Afdeling II

Bijzondere bepalingen betreffende de Montenegrijse ouderdoms-, invaliditeits- en overlevingsprestaties

Artikel 32

Samentelling van de verzekeringstijdvakken

1. Wanneer een persoon krachtens de Montenegrijse wetgeving de voorwaarden om een recht op de pensioen- en invaliditeitsverzekeringsprestaties te doen ontstaan niet vervult, wordt rekening gehouden met de ingevolge de Belgische wetgeving vervulde verzekeringstijdvakken, voor zover ze elkaar niet overlappen.

2. Wanneer, ook na toepassing van paragraaf 1 van dit artikel, de persoon de voorwaarden om het recht op prestaties te doen ontstaan niet vervult, houdt het Montenegrijse orgaan rekening met de verzekeringstijdvakken vervuld in een derde Staat waarmee Montenegro een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid heeft afgesloten.

Artikel 33

Berekening van de prestatie zonder samentelling van de verzekeringstijdvakken

Wanneer de persoon de voorwaarden vervult waarin de Montenegrijse wetgeving voorziet om het recht op prestaties te doen ontstaan, bepaalt het Montenegrijse bevoegde orgaan het bedrag van de prestaties, uitsluitend op basis van de verzekeringstijdvakken waarin de door dit laatste orgaan toegepaste wetgeving voorziet.

Artikel 34

Berekening van de prestaties met samentelling van de verzekeringstijdvakken

1. Wanneer een persoon enkel op basis van artikel 33 van deze Overeenkomst aanspraak kan maken op een prestatie, bepaalt het Montenegrijse bevoegde orgaan het bedrag van de prestaties op de volgende manier :

a) het Montenegrijse orgaan berekent het theoretische bedrag van de prestatie dat verschuldigd zou zijn indien alle verzekeringstijdvakken enkel overeenkomstig de Montenegrijse wetgeving vervuld zouden zijn geweest;

b) het Montenegrijse orgaan berekent het verschuldigde bedrag, op basis van het bedrag bedoeld in punt a), naar verhouding van de duur van de verzekeringstijdvakken enkel vervuld overeenkomstig de Montenegrijse wetgeving tot de duur van alle verzekeringstijdvakken;

c) wanneer het volledige verzekeringstijdvak, krachtens de bepalingen van artikel 33 van deze overeenkomst, langer is dan de duur van het langste tijdvak waarin is voorzien bij de Montenegrijse wetgeving, berekent het orgaan het bedrag van de prestaties naar verhouding tot het ingevolge deze wetgeving vervulde verzekeringstijdvak en volgens het langste verzekeringstijdvak dat de basis is voor de berekening van het bedrag van de prestaties.

2. Voor de berekening van het bedrag van de prestaties voorzien in paragraaf 1 van dit artikel, houdt het Montenegrijse bevoegde orgaan enkel rekening met de Montenegrijse inkomsten die hebben gediend als basis voor de berekening van de bijdrage voor enkel de overeenkomstig de Montenegrijse wetgeving vervulde verzekeringstijdvakken.

Afdeling III

Gemeenschappelijke bepalingen voor de Belgische en de Montenegrijse prestaties

Artikel 35

Verzekeringstijdvakken van minder dan een jaar

Niettegenstaande de bepalingen van artikelen 26, 28 en 32, is er in de gevallen bedoeld in artikel 27, paragraaf 2, artikel 29, paragraaf 1 en artikel 34, geen enkele invaliditeits-, ouderdoms- of overlevingsprestatie verschuldigd door het bevoegde orgaan van een van de overeenkomstsluitende Staten wanneer de verzekeringstijdvakken vervuld onder zijn wetgeving vóór de realisatie van het risico in hun geheel geen jaar bereiken. In dat geval neemt het bevoegde orgaan van de andere overeenkomstsluitende Staat de prestaties waarop de verzekerde recht heeft overeenkomstig de wetgeving die het toepast en rekening houdende met de totaliteit van de verzekeringstijdvakken, volledig te zijnen laste.

SECTION II

Dispositions particulières concernant les prestations monténégrines de vieillesse, invalidité et décès

Article 32

Totalisation des périodes d'assurance

1. Si, en vertu de la législation monténégrine, une personne ne remplit pas les conditions préalables à l'ouverture d'un droit aux prestations d'assurance de pension et d'invalidité, on prend en compte les périodes d'assurance accomplies selon la législation belge, si elles ne se superposent pas.

2. Lorsque, même en cas d'application du paragraphe 1er du présent article, la personne ne remplit pas les conditions ouvrant le droit aux prestations, l'organisme monténégrin tiendra compte de périodes d'assurance accomplies dans un Etat tiers avec lequel le Monténégro a signé une convention de sécurité sociale.

Article 33

Calcul de la prestation sans totalisation des périodes d'assurance

Si la personne remplit les conditions prévues par la législation monténégrine ouvrant le droit aux prestations, l'organisme compétent monténégrin définit le montant des prestations exclusivement sur la base des périodes d'assurance prévues par la législation que ce dernier applique.

Article 34

Le calcul de la prestation avec totalisation des périodes d'assurance

1. Si une personne peut prétendre à une prestation sur la seule base de l'article 33 de la présente Convention, l'organisme monténégrin compétent définit le montant des prestations de la façon suivante :

a) l'organisme monténégrin calcule le montant théorique de la prestation qui serait due si toutes les périodes d'assurance avaient été accomplies uniquement sous la législation monténégrine;

b) l'organisme monténégrin calcule le montant dû, sur la base du montant visé au littéra a), au prorata de la durée des périodes d'assurance accomplies sous la seule législation monténégrine par rapport à la durée de toutes les périodes d'assurance;

c) lorsque toute la période d'assurance, en vertu des dispositions de l'article 33 de la présente Convention, est plus longue que la période la plus longue prévue par la législation monténégrine, l'organisme calcule le montant des prestations au prorata de la période d'assurance accomplie selon cette législation et selon la période d'assurance la plus longue qui est la base pour calculer le montant des prestations.

2. Pour calculer le montant des prestations prévues au paragraphe 1er du présent article, l'organisme compétent monténégrin tient uniquement compte des revenus monténégrins qui ont servi de base pour calculer la cotisation pour les seules périodes d'assurance accomplies conformément à la législation monténégrine.

SECTION III

Dispositions communes aux prestations belges et monténégrines

Article 35

Périodes d'assurance inférieures à une année

Nonobstant les dispositions des articles articles articles articles 26, 28 et 32, dans les cas visés à l'article 27 paragraphe 2, à l'article 29, paragraphe 1er et à l'article 34, aucune prestation d'invalidité, de vieillesse ou de survie n'est due par l'organisme compétent d'un des Etats contractants lorsque les périodes d'assurance accomplies sous sa législation, antérieurement à la réalisation du risque, n'atteignent pas, dans leur ensemble, une année. Dans ce cas, l'organisme compétent de l'autre Etat contractant supporte la charge entière des prestations auxquelles l'assuré a droit conformément à la législation qu'il applique et tenant compte de la totalité des périodes d'assurance.

Hoofdstuk 4
Gezinsbijslag

Artikel 36

Bepaling van het recht

1. Wanneer de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat het verkrijgen van het recht op gezinsbijslag afhankelijk stelt van de vervulling van verzekeringstijdvakken, houdt het orgaan dat deze wetgeving toepast te dien einde rekening, in de nodige mate voor de samentelling, met de verzekeringstijdvakken vervuld onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat alsof het verzekerings-tijdvakken betrof die vervuld zijn onder de wetgeving van eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat.
2. Personen op wie de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten van toepassing is, hebben, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, recht op de gezinsbijslag voorzien bij de wetgeving van eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat.
3. De rechthebbende op een prestatie of rente inzake ouderdom, invaliditeit, een arbeidsongeval of een beroepsziekte krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat heeft recht, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, op de gezinsbijslag voorzien bij de wetgeving van eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat.
4. De rechthebbende op een prestatie of rente inzake ouderdom, invaliditeit, een arbeidsongeval of een beroepsziekte verschuldigd krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten heeft recht, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat dan die waar deze rechthebbende woont, op de gezinsbijslag voorzien bij de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat waar de rechthebbende op pensioenen of renten woont.
5. De wees van een overleden werknemer of zelfstandige die onderworpen was aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat en die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat heeft recht op de gezinsbijslag voorzien bij de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat aan de wetgeving waarvan de overledene laatstelijk onderworpen was en onder de bij deze wetgeving bedoelde voorwaarden.
6. De werkloze werknemer die werkloosheidsprestaties geniet krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat heeft recht, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, op de gezinsbijslag voorzien bij de wetgeving van eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat.
7. Niettegenstaande paragrafen 2 en 6 van dit artikel, wordt, wanneer een recht op gezinsbijslag bestaat in beide overeenkomstsluitende Staten, de Staat waar het kind woont beschouwd als de bevoegde Staat die de gezinsbijslag verleend krachtens zijn wetgeving ten laste heeft.

Hoofdstuk 5
Werkloosheid

Artikel 37

Samentelling van de verzekeringstijdvakken

1. Indien de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties afhankelijk stelt van het vervullen van verzekerings- of tewerkstellings-tijdvakken, houdt het met de toepassing van deze wetgeving belast orgaan te dien einde, in de nodige mate, met het oog op de samentelling, rekening met de verzekerings- of tewerkstellingstijdvakken die in de hoedanigheid van werknemer werden vervuld onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat als gold het verzekerings- of tewerkstellingstijdvakken die onder de door hem toegepaste wetgeving werden vervuld.
2. Het orgaan van de overeenkomstsluitende Staat waarvan de wetgeving het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties afhankelijk stelt van het vervullen van verzekeringstijdvakken moet met de in de andere overeenkomstsluitende Staat vervulde tewerkstellingstijdvakken slechts rekening houden op voorwaarde dat deze tijdvakken, indien vervuld onder de wetgeving die het toepast, als verzekeringstijdvakken beschouwd zouden worden.
3. De toepassing van de bepalingen van paragrafen 1 en 2 van dit artikel wordt afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de betrokkene laatstelijk tewerkstellingstijdvakken of, in het geval van paragraaf 2, verzekeringstijdvakken heeft vervuld onder de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op grond van dewelke de prestaties

Chapitre 4

Allocations familiales

Article 36

Détermination du droit

1. Lorsque la législation d'un Etat contractant subordonne l'acquisition du droit aux allocations familiales à l'accomplissement de périodes d'assurance, l'organisme qui applique cette législation tient compte à cet effet, en tant que de besoin aux fins de totalisation des périodes d'assurance accomplies sous la législation de l'autre Etat contractant, comme s'il s'agissait de périodes d'assurance accomplies sous la législation du premier Etat contractant.
2. Les personnes soumises à la législation de l'un des Etats contractants ont droit pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant aux allocations familiales prévues par la législation du premier Etat contractant.
3. Le titulaire d'une prestation ou rente de vieillesse, d'invalidité, d'accident du travail ou de maladie professionnelle en vertu de la législation d'un Etat contractant a droit pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant aux allocations familiales prévues par la législation du premier Etat contractant.
4. Le titulaire d'une prestation ou rente de vieillesse, d'invalidité, d'accident du travail ou de maladie professionnelle dues au titre des législations des deux Etats contractants a droit pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant que celui où réside ce titulaire, aux allocations familiales prévues par la législation de l'Etat contractant où réside le titulaire de prestations ou de rentes.
5. L'orphelin d'un travailleur défunt qui était soumis à la législation d'un Etat contractant et qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant a droit aux allocations familiales prévues par la législation de l'Etat contractant à la législation duquel le défunt était soumis en dernier lieu et dans les conditions visées par cette législation.

6. Le travailleur en chômage qui bénéficie des prestations de chômage au titre de la législation d'un Etat contractant a droit, pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant, aux allocations familiales prévues par la législation du premier Etat contractant.
7. Nonobstant les paragraphes 2 à 6 du présent article, lorsqu'un droit aux allocations familiales est ouvert dans les deux Etats contractants, l'Etat où réside l'enfant est considéré être l'Etat compétent ayant la charge des allocations familiales servies conformément à sa législation.

Chapitre 5

Chômage

Article 37

Totalisation des périodes d'assurance

1. Si la législation d'un Etat contractant subordonne l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance ou d'emploi, l'organisme qui est chargé de l'application de cette législation tient compte à cet effet, dans la mesure nécessaire, aux fins de totalisation, des périodes d'assurance ou d'emploi accomplies en qualité de travailleur salarié sous la législation de l'autre Etat contractant comme s'il s'agissait de périodes d'assurance ou d'emploi accomplies sous la législation qu'il applique.
2. L'organisme de l'Etat contractant, dont la législation subordonne l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance, n'est tenu de prendre en compte les périodes d'emploi accomplies dans l'autre Etat contractant qu'à la condition que ces périodes soient considérées comme périodes d'assurance si elles avaient été accomplies sous la législation qu'il applique.
3. L'application des dispositions des paragraphes 1er et 2 du présent article est subordonnée à la condition que l'intéressé ait accompli en dernier lieu des périodes d'emploi ou, dans le cas du paragraphe 2, des périodes d'assurance selon la législation de l'Etat contractant au titre duquel les prestations sont demandées et qu'il ait accompli sous cette

werden aangevraagd en dat hij onder deze wetgeving een beroepsbezigheid als werknemer heeft uitgeoefend gedurende ten minste zesentwintig weken tijdens de twaalf laatste maanden vóór zijn aanvraag. Paragraaf 1 is niettemin toepasselijk indien de tewerkstelling, zonder fout vanwege de werknemer, ophoudt vóór de zesentwintig weken verstreken zijn, wanneer deze tewerkstelling voorbestemd was om langer te duren.

Artikel 38

In aanmerking nemen van een verzekeringstijdvak in de andere Staat

1. In geval van toepassing van artikel 37, vermindert het Montenegrijnse bevoegde orgaan de duur van de prestatie met het tijdvak gedurende hetwelk het Belgische bevoegde orgaan prestaties heeft uitbetaald in de loop van de twaalf laatste maanden voorafgaand aan de aanvraag van de prestatie.

2. In geval van toepassing van artikel 37 houdt het Belgische bevoegde orgaan, voor de vaststelling van de duur van toekenning en van het bedrag van de prestaties, in de nodige mate rekening met het tijdvak gedurende hetwelk prestaties werden uitgekeerd door het Montenegrijnse bevoegde orgaan, tot een maximumduur van twaalf maanden en binnen de grenzen van de wetgeving die het toepast.

TITEL IV Diverse bepalingen

Artikel 39

Verantwoordelijkheden van de bevoegde autoriteiten

De bevoegde autoriteiten :

a) nemen bij administratieve schikking alle nodige maatregelen voor de toepassing van deze Overeenkomst en duiden de verbindingsorganen, de bevoegde organen en de organen van de woonplaats en van de verblijfplaats aan;

b) leggen de procedures van administratieve samenwerking vast evenals de betalingsmodaliteiten voor de kosten voor geneeskundige, administratieve en andere getuigschriften die noodzakelijk zijn voor de toepassing van deze Overeenkomst;

c) verstrekken elkaar rechtstreeks alle inlichtingen met betrekking tot de ter uitvoering van deze Overeenkomst getroffen maatregelen;

d) verstrekken elkaar rechtstreeks en zo spoedig mogelijk alle wijzigingen van hun wetgeving die van aard zijn invloed te hebben op de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 40

Administratieve samenwerking

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst bieden de bevoegde autoriteiten en de bevoegde organen van elk van beide overeenkomstsluitende Staten elkaar hun bemiddeling aan, als gold het de toepassing van hun eigen wetgeving. Deze onderlinge bemiddeling is in principe kosteloos; de bevoegde autoriteiten kunnen evenwel overeenkomen bepaalde kosten te vergoeden.

2. De medische onderzoeken van personen die op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende staat wonen of verblijven, worden uitgevoerd door de instelling van de verblijf- of woonplaats, op verzoek en ten laste van de bevoegde instelling. De kosten van deze medische onderzoeken worden niet vergoed indien de onderzoeken werden uitgevoerd in het belang van beide overeenkomstsluitende staten.

3. Voor de toepassing van deze Overeenkomst zijn de bevoegde autoriteiten, de bevoegde organen en de verbindingsorganen van de overeenkomstsluitende Staten ertoe gemachtigd rechtstreeks met elkaar alsmede met enig welke persoon te corresponderen, welke ook diens woonplaats is. Het corresponderen mag geschieden in een van de officiële talen van de overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 41

Uitwisseling van persoonlijke gegevens

1. De organen van de beide overeenkomstsluitende Staten zijn gemachtigd om voor de toepassing van deze overeenkomst persoonlijke gegevens uit te wisselen, met inbegrip van gegevens met betrekking tot het inkomen van de personen die het orgaan van een overeenkomstsluitende Staat nodig heeft voor de toepassing van een socialezekerheidswetgeving.

2. Bij het meedelen van persoonlijke gegevens door het orgaan van een overeenkomstsluitende Staat, dient de wetgeving inzake bescherming van gegevens van deze overeenkomstsluitende Staat te worden nageleefd.

législation une activité professionnelle en qualité de travailleur salarié pendant vingt-six semaines au moins au cours des douze derniers mois précédant sa demande. Le paragraphe 1er s'applique nonobstant la cessation de l'emploi, sans faute du salarié, avant l'accomplissement des vingt-six semaines, lorsque cet emploi était destiné à durer plus longtemps.

Article 38

Prise en compte d'une période d'assurance dans l'autre Etat

1. Dans le cas de l'application de l'article 37, l'organisme compétent monténégrin réduit la durée de la prestation de la période pendant laquelle l'organisme compétent belge a versé des prestations au cours des douze derniers mois précédant la demande de prestation.

2. En cas d'application des dispositions de l'article 37, l'organisme compétent belge tient compte, s'il y a lieu, pour déterminer la durée d'octroi et le montant des prestations, de la période pendant laquelle des prestations ont été versées par l'organisme compétent monténégrin, à concurrence d'un maximum de douze mois et dans les limites fixées par la législation qu'il applique.

TITRE IV Dispositions diverses

Article 39

Responsabilités des autorités compétentes

Les autorités compétentes :

a) prennent, par arrangement administratif, les mesures nécessaires pour l'application de la présente Convention et désignent les organismes de liaison, les organismes compétents et les organismes du lieu de résidence et du lieu de séjour;

b) définissent les procédures d'entraide administrative et les modalités de paiement des dépenses liées à l'obtention de certificats médicaux, administratifs et autres, nécessaires pour l'application de la présente Convention;

c) se communiquent directement toutes informations concernant les mesures prises pour l'application de la présente Convention;

d) se communiquent, dans les plus brefs délais et directement, toute modification de leur législation susceptible d'affecter l'application de la présente Convention.

Article 40

Collaboration administrative

1. Pour l'application de la présente Convention, les autorités compétentes ainsi que les organismes compétents de chacun des Etats contractants se prêtent réciproquement leurs bons offices, comme s'il s'agissait de l'application de leur propre législation. Cette entraide est en principe gratuite; toutefois, les autorités compétentes peuvent convenir du remboursement de certains frais.

2. Les expertises médicales des personnes qui résident ou séjournent sur le territoire de l'autre Etat contractant, sont effectués par l'organisme du lieu de séjour ou de résidence, à la demande de l'organisme compétent et à sa charge. Les frais de ces expertises médicales ne sont pas remboursés, si les expertises ont été effectuées dans l'intérêt des deux Etats contractants.

3. Pour l'application de la présente Convention, les autorités compétentes, les organismes compétents ainsi que les organismes de liaison des Etats contractants sont habilités à correspondre directement entre eux de même qu'avec toute personne, quelle que soit sa résidence. La correspondance peut se faire dans une des langues officielles des Etats contractants.

Article 41

Communication de données à caractère personnel

1. Les organismes des deux Etats contractants sont autorisés à se communiquer, aux fins de l'application de la présente convention, des données à caractère personnel, y compris des données relatives aux revenus des personnes dont la connaissance est nécessaire à l'organisme d'un Etat contractant pour l'application d'une législation de sécurité sociale.

2. La communication par l'organisme d'un Etat contractant de données à caractère personnel est soumise à la législation en matière de protection des données de cet Etat contractant.

3. Op de bewaring, de verwerking of de verspreiding van persoonlijke gegevens door het orgaan van de overeenkomstsluitende Staat waaraan ze worden meegedeeld, is de wetgeving inzake de bescherming van gegevens van deze overeenkomstsluitende Staat van toepassing.

4. De gegevens bedoeld in dit artikel mogen voor geen andere doelen worden gebruikt dan voor de uitvoering van de socialezekerheidswetgevingen.

Artikel 42

Taksen en vrijstelling van geldigverklaring

1. Het voordeel van de vrijstellingen of verminderingen van taksen, zegel-, griffie- of registratierechten, bepaald bij de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten voor de stukken of documenten die bij toepassing van de wetgeving van deze Staat moeten overgelegd worden, wordt verruimd tot gelijkaardige voor de toepassing van de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat over te leggen stukken en documenten.

2. Alle voor de toepassing van deze Overeenkomst over te leggen akten en documenten worden vrijgesteld van het geldigverklaringsvisum van de diplomatieke of consulaire overheden.

Artikel 43

Aanvragen, verklaringen en rechtsmiddelen

1. Aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen die, krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat, binnen een bepaalde termijn hadden moeten ingediend worden bij een autoriteit, orgaan of rechtscollege van deze Staat, zijn ontvankelijk indien zij binnen dezelfde termijn worden ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechtscollege van de andere overeenkomstsluitende Staat. In dit geval laat de/het aldus aangezochte autoriteit, orgaan of rechtscollege deze aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen onverwijld geworden aan de autoriteit, het orgaan of het rechtscollege van de eerste overeenkomstsluitende Staat, ofwel rechtstreeks ofwel door toedoen van de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten. De datum waarop deze aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen werden ingediend bij een autoriteit, een orgaan of een rechtscollege van de andere overeenkomstsluitende Staat wordt beschouwd als datum van indiening bij de/het ten deze bevoegde autoriteit, orgaan of rechtscollege.

2. De aanvraag van prestaties ingediend bij het bevoegde orgaan van een overeenkomstsluitende Staat is, voor overeenstemmende prestaties, ook ontvankelijk voor het bevoegde orgaan van de andere overeenkomstsluitende Staat.

3. Een aanvraag of een document mag niet van de hand gewezen worden omdat het opgesteld is in een officiële taal van de andere overeenkomstsluitende Staat.

Artikel 44

Uitbetaling van de prestaties

1. De uitbetalingsinstellingen van prestaties ingevolge deze Overeenkomst kunnen er zich geldig van kwijten in de munt van hun Staat.

2. Overdrachten ingevolge de toepassing van deze Overeenkomst worden verricht overeenkomstig de tussen beide overeenkomstsluitende Staten ter zake van kracht zijnde akkoorden.

3. De bepalingen van de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat inzake controle op de wisseloperaties mogen geen belemmering zijn voor de vrije overdracht van geldbedragen ingevolge de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 45

Bijleggen van geschillen

Geschillen tussen de organen over de interpretatie en de toepassing van deze Overeenkomst, zullen geregeld worden door onderhandeling tussen de bevoegde autoriteiten.

Artikel 46

Uitvoeringsprocedures

1. De uitvoerbare vonnissen van een rechtbank van een van de overeenkomstsluitende Staten, evenals de uitvoerbare akten van een autoriteit of een orgaan van een van de overeenkomstsluitende Staten, met betrekking tot socialezekerheidsbijdragen en andere vorderingen, inzonderheid met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigd uitbetaalde prestaties, worden erkend op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

3. La conservation, le traitement ou la diffusion de données à caractère personnel par l'organisme de l'Etat contractant auquel elles sont communiquées sont soumis à la législation en matière de protection des données de cet Etat contractant.

4. Les données visées au présent article ne peuvent être utilisées à d'autres fins que la mise en œuvre des législations relatives à la sécurité sociale.

Article 42

Taxes et dispense de légalisation

1. Le bénéfice des exemptions ou réductions de taxes, de droits de timbre, de greffe ou d'enregistrement prévues par la législation de l'un des Etats contractants pour les pièces ou documents à produire en application de la législation de cet Etat, est étendu aux pièces et documents analogues à produire en application de la législation de l'autre Etat contractant.

2. Tous actes et documents à produire en application de la présente Convention sont dispensés du visa de légalisation des autorités diplomatiques ou consulaires.

Article 43

Demandes, déclarations et recours

1. Les demandes, déclarations ou recours qui auraient dû être introduits, selon la législation d'un Etat contractant, dans un délai déterminé, auprès d'une autorité, d'un organisme ou d'une juridiction de cet Etat, sont recevables s'ils sont introduits dans le même délai auprès d'une autorité, d'un organisme ou d'une juridiction de l'autre Etat contractant. En ce cas, l'autorité, l'organisme ou la juridiction ainsi saisi transmet sans délai ces demandes, déclarations ou recours à l'autorité, à l'organisme ou à la juridiction du premier Etat contractant soit directement, soit par l'intermédiaire des autorités compétentes des Etats contractants. La date à laquelle ces demandes, déclarations ou recours ont été introduits auprès d'une autorité, d'un organisme ou d'une juridiction de l'autre Etat contractant est considérée comme la date d'introduction auprès de l'autorité, de l'organisme ou de la juridiction compétent pour en connaître.

2. La demande de prestations introduite auprès de l'organisme compétent d'un Etat contractant est également recevable, pour des prestations correspondantes, par l'organisme compétent de l'autre Etat contractant.

3. Une demande ou un document ne peut être rejeté parce qu'il est rédigé dans une langue officielle de l'autre Etat contractant.

Article 44

Paiement des prestations

1. Les organismes débiteurs de prestations en vertu de la présente Convention s'en libéreront valablement dans la monnaie de leur Etat.

2. Les transferts qui résultent de l'application de la présente Convention ont lieu conformément aux accords en vigueur en cette matière entre les deux Etats contractants.

3. Les dispositions de la législation d'un Etat contractant en matière de contrôle des changes ne peuvent faire obstacle au libre transfert des montants financiers résultant de l'application de la présente Convention.

Article 45

Règlement des différends

Les différends entre les organismes, relatifs à l'interprétation et à l'application de la présente Convention, seront réglés par négociation entre les autorités compétentes.

Article 46

Procédures d'exécution

1. Les décisions exécutoires rendues par un tribunal de l'un des Etats contractants, ainsi que les actes exécutoires rendus par l'autorité ou l'organisme de l'un des Etats contractants, relatifs à des cotisations de sécurité sociale et à d'autres demandes, notamment de récupération de prestations indues, sont reconnus sur le territoire de l'autre Etat contractant.

2. De erkenning kan slechts worden geweigerd wanneer ze ingaat tegen de wettelijke principes of de openbare orde van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan het vonnis of de handeling dient te worden uitgevoerd.

3. De procedure voor de uitvoering van vonnissen en akten waartegen niet meer in beroep kan worden gegaan, moet in overeenstemming zijn met de wetgeving die de uitvoering van dergelijke vonnissen en handelingen regelt van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan het vonnis of de akte moet worden uitgevoerd.

4. De verschuldigde bijdragen hebben in het kader van een procedure inzake uitvoering, faillissement of gedwongen vereffening op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, dezelfde voorrang als vorderingen van dezelfde aard op het grondgebied van die overeenkomstsluitende Staat.

5. De vorderingen die het voorwerp moeten zijn van een terugvordering of een gedwongen terugvordering worden op dezelfde manier behandeld als vorderingen van dezelfde aard van een orgaan dat zich bevindt op het grondgebied van de overeenkomstsluitende Staat waarop de terugvordering of de gedwongen terugvordering wordt uitgevoerd.

Artikel 47

Niet-verschuldigde bedragen

1. Indien bij de uitbetaling of de herziening van prestaties bij toepassing van de Overeenkomst het orgaan van een overeenkomstsluitende Staat de prestatiegerechtigde een som heeft uitgekeerd die hoger is dan de som die hem verschuldigd is, kan dit orgaan het orgaan van de andere Staat, dat een overeenstemmende prestatie ten gunste van deze gerechtigde uitkeert, vragen het te veel betaalde in te houden op de nabetaling van achterstallende deze gerechtigde verschuldigd zijn.

De modaliteiten voor de toepassing van deze bepalingen zullen vastgelegd worden na gemeen overleg tussen de bevoegde Belgische en Montenegrijnse autoriteiten.

Indien het te veel betaalde niet kan worden ingehouden op de nabetaling van achterstallende, zullen de bepalingen van paragraaf 2 van toepassing zijn.

2. Wanneer het orgaan van een overeenkomstsluitende Staat aan een prestatiegerechtigde een som heeft uitgekeerd waarop hij geen recht heeft, kan dit orgaan, binnen de voorwaarden en grenzen als bepaald bij de door hem toegepaste wetgeving, het orgaan van de andere overeenkomstsluitende Staat dat de prestaties ten gunste van deze gerechtigde uitkeert, erom verzoeken deze som in te houden op de bedragen die het deze gerechtigde stort. Dat laatste orgaan verricht de inhouding binnen de voorwaarden en grenzen waarin een dergelijke schuldvergelijking toegelaten is bij de wetgeving die het toepast, als gold het sommen die het zelf had uitgekeerd, en maakt het aldus ingehouden bedrag over aan het orgaan dat de vordering heeft.

Artikel 48

Samenwerking inzake fraudebestrijding

Naast de toepassing van de algemene principes inzake administratieve samenwerking, zullen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten in een administratieve schikking regels overeenkomen volgens dewelke ze hun medewerking verlenen aan de bestrijding van grensoverschrijdende fraude inzake socialezekerheidsbijdragen en -prestaties, in het bijzonder wat de werkelijke woonplaats van de personen, de raming van het inkomen, de berekening van de bijdragen en het cumuleren van prestaties betreft.

TITEL V Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 49

Gebeurtenissen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Overeenkomst

1. Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan vóór zij van kracht werd.

2. La reconnaissance peut être refusée uniquement lorsqu'elle est incompatible avec les principes légaux ou l'ordre public de l'Etat contractant sur le territoire duquel la décision ou l'acte doit être exécuté.

3. La procédure d'exécution des décisions et actes devenus définitifs doit être en conformité avec la législation régissant l'exécution de tels décisions et actes de l'Etat contractant sur le territoire duquel l'exécution a lieu. La décision ou l'acte est accompagné d'un certificat attestant de son caractère exécutoire.

4. Les cotisations dues ont, dans le cadre d'une procédure d'exécution, de faillite ou de liquidation forcée sur le territoire de l'autre Etat contractant, le même rang de priorité que les créances équivalentes sur le territoire de cet Etat contractant.

5. Les créances devant faire l'objet d'un recouvrement ou d'un recouvrement forcé bénéficient du même traitement que des créances de même nature d'un organisme situé sur le territoire de l'Etat contractant sur lequel le recouvrement ou le recouvrement forcé s'opère.

Article 47

Paiements indus

1. Si, lors de la liquidation ou de la révision de prestations en application de la Convention, l'organisme d'un Etat contractant a versé au bénéficiaire de prestations une somme qui excède celle à laquelle il a droit, cet organisme peut demander à l'organisme de l'autre Etat débiteur d'une prestation correspondante en faveur de ce bénéficiaire, de retenir le montant payé en trop sur les rappels des arrérages dus audit bénéficiaire.

Les modalités d'application de cette disposition seront arrêtées de commun accord entre les autorités compétentes belges et monténégrines.

Si le montant payé en trop ne peut être retenu sur les rappels d'arrérages, les dispositions du paragraphe 2 sont applicables.

2. Lorsque l'organisme d'un Etat contractant a versé à un bénéficiaire de prestations une somme à laquelle il n'a pas droit, cet organisme peut, dans les conditions et limites prévues par la législation qu'il applique, demander à l'organisme de l'autre Etat contractant, débiteur de prestations en faveur de ce bénéficiaire, de retenir ladite somme sur les montants qu'il verse audit bénéficiaire. Ce dernier organisme opère la retenue dans les conditions et limites où une telle compensation est autorisée par la législation qu'il applique, comme s'il s'agissait de sommes servies par lui-même et transfère le montant ainsi retenu à l'organisme créancier.

Article 48

Coopération en matière de lutte contre les fraudes

Outre la mise en œuvre des principes généraux de coopération administrative, les autorités compétentes des Etats contractants conviendront, dans un arrangement administratif, des modalités selon lesquelles elles se prêtent leur concours pour lutter contre les fraudes transfrontalières relatives aux cotisations et aux prestations de sécurité sociale, en particulier pour ce qui concerne la résidence effective des personnes, l'appréciation des ressources, le calcul des cotisations et les cumuls de prestations.

TITRE V Dispositions transitoires et finales

Article 49

Eventualités antérieures à l'entrée en vigueur de la Convention

1. La présente Convention s'applique également aux éventualités qui se sont réalisées antérieurement à son entrée en vigueur.

2. Deze Overeenkomst doet geen enkel recht ontstaan op prestaties voor een tijdvak dat aan haar inwerkingtreding voorafgaat.

3. Ieder verzekeringstijdvak dat onder de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten werd vervuld vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst wordt in aanmerking genomen voor het vaststellen van het recht op een prestatie overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst.

4. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op rechten die werden vastgesteld door toekenning van een forfaitaire uitkering of door terugbetaling van bijdragen.

Artikel 50

Herziening, verjaring, verval

1. Elke prestatie die niet werd vereffend of die werd geschorst wegens de nationaliteit van de belanghebbende of wegens diens woonplaats op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat dan die waar het uitbetalingsorgaan zich bevindt, wordt, op verzoek van belanghebbende, vereffend of hervat met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De rechten van de belanghebbenden die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de vaststelling van een pensioen of een rente hebben verkregen, worden op hun verzoek herzien, rekening houdend met de bepalingen van deze Overeenkomst. In geen geval mag dergelijke herziening als gevolg hebben dat de vroegere rechten van de betrokkenen verminderd worden.

3. Ingeval het verzoek bedoeld in paragraaf 1 of 2 van dit artikel wordt ingediend binnen een termijn van twee jaar ingaand op de datum dat deze Overeenkomst van kracht wordt, zijn de overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst verkregen rechten verworven met ingang van deze datum, zonder dat de bepalingen van de wetgeving van de ene of van de andere overeenkomstsluitende Staat betreffende het verval of de verjaring van rechten, tegen de belanghebbenden mogen worden ingeroepen.

4. Ingeval het verzoek bedoeld in paragraaf 1 of 2 van dit artikel wordt ingediend na het verstrijken van een termijn van twee jaar ingaand op de datum dat deze Overeenkomst van kracht wordt, worden de rechten die vervallen noch verjaard zijn slechts verkregen vanaf de datum van het verzoek, onder voorbehoud van gunstigere bepalingen in de wetgeving van de betrokken overeenkomstsluitende Staat.

Artikel 51

Duur

Deze Overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur. Ze kan worden opgezegd door een van de overeenkomstsluitende Staten door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere Staat, met een opzeggingstermijn van twaalf maanden.

Artikel 52

Vrijwaring van verworven rechten of rechten in wording

In geval van opzegging van deze Overeenkomst worden de rechten op en de uitkeringen van prestaties verworven krachtens de Overeenkomst gevrijwaard. De overeenkomstsluitende Staten nemen de nodige schikkingen met betrekking tot de rechten in wording.

Artikel 53

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst treedt in werking de eerste dag van de derde maand die volgt op de datum van ontvangst van de nota waarbij de laatste van de twee overeenkomstsluitende Staten de andere overeenkomstsluitende Staat zal meegedeeld hebben dat de wettelijk vereiste formaliteiten voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst vervuld zijn.

2. Op de dag van inwerkingtreding van deze Overeenkomst zal, wat betreft de betrekkingen tussen de beide overeenkomstsluitende Staten, het Verdrag betreffende de sociale zekerheid, op 1 november 1954 ondertekend tussen de F.V.R. Joegoslavië en het Koninkrijk België, ophouden te bestaan en vervangen worden door onderhavige Overeenkomst.

Ten blijk daarvan de behoorlijk daartoe gemachtigden deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Opgemaakt te Brussel, op 9 juni 2010, in tweevoud, in de Franse, Nederlandse en Montenegrijnse taal, de drie teksten zijnde gelijkelijk rechtsgeldig.

2. La présente Convention n'ouvre aucun droit à des prestations pour une période antérieure à son entrée en vigueur.

3. Toute période d'assurance accomplie sous la législation de l'un des Etats contractants avant la date d'entrée en vigueur de la présente Convention est prise en considération pour la détermination du droit à une prestation s'ouvrant conformément aux dispositions de cette Convention.

4. La présente Convention ne s'applique pas aux droits qui ont été liquidés par l'octroi d'une indemnité forfaitaire ou par le remboursement de cotisations.

Article 50

Révision, prescription, déchéance

1. Toute prestation qui n'a pas été liquidée ou qui a été suspendue à cause de la nationalité de l'intéressé ou en raison de sa résidence sur le territoire de l'Etat contractant autre que celui où se trouve l'organisme débiteur, est à la demande de l'intéressé, liquidée ou rétablie à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention.

2. Les droits des intéressés ayant obtenu, antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente Convention, la liquidation d'une prestation ou d'une rente, sont révisés à leur demande, compte tenu des dispositions de cette Convention. En aucun cas, une telle révision ne doit avoir pour effet de réduire les droits antérieurs des intéressés.

3. Si la demande visée aux paragraphes 1er ou 2 du présent article est présentée dans un délai de deux ans à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits ouverts conformément aux dispositions de cette Convention sont acquis à partir de cette date, sans que les dispositions de la législation de l'un ou de l'autre Etat contractant, relatives à la déchéance ou à la prescription des droits, ne soient opposables aux intéressés.

4. Si la demande visée aux paragraphes 1er ou 2 du présent article est présentée après l'expiration d'un délai de deux ans suivant l'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits qui ne sont pas frappés de déchéance ou qui ne sont pas prescrits sont acquis à partir de la date de la demande, sous réserve de dispositions plus favorables de la législation de l'Etat contractant en cause.

Article 51

Durée

La présente Convention est conclue pour une durée indéterminée. Elle pourra être dénoncée par un des Etats contractants par notification écrite adressée à l'autre Etat contractant avec un préavis de douze mois.

Article 52

Garantie des droits acquis ou en voie d'acquisition

En cas de dénonciation de la présente Convention, les droits et paiements des prestations acquises en vertu de la Convention seront garantis. Les Etats contractants prendront des arrangements en ce qui concerne les droits en voie d'acquisition.

Article 53

Entrée en vigueur

1. La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du troisième mois qui suivra la date de réception de la note par laquelle le dernier des deux Etats contractants aura signifié à l'autre Etat contractant que les formalités légalement requises pour l'entrée en vigueur de cette Convention sont accomplies.

2. Le jour de l'entrée en vigueur de la présente Convention, en ce qui concerne les relations entre les deux Etats contractants, la Convention sur la sécurité sociale signée le 1er novembre 1954 entre la R.F.P. de Yougoslavie et le Royaume de Belgique cesse d'exister et est remplacée par la présente Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Fait à Bruxelles, le 9 juin 2010, en double exemplaire, en langue française, néerlandaise et monténégrine, les trois textes faisant également foi.

